

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/25/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116215040
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8116215040.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: K. J., R.. X.X.XXXX, D. N. R. C., R. W. X, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: HOME CREDIT, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36234176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. Mája 173/11, Trenčín, o vydanie bezdôvodného obohatenia a prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi 1.470,88 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne od 10.8.2016 do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 22.7.2016 sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2199,64 Eur s úrokmi z omeškania 8% ročne od 2.dňa po doručení žaloby žalovanému. Žalobu odôvodnila tým, že XX.X.XXXX uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou jej bol poskytnutý úver 2.800 Eur, za ktorý zaplatila 4.999,64 Eur. Uviedla, že v zmluve chýbajú jej povinné náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g/, i/ zákona č. 258/2001 Z.z., teda konečná splatnosť úveru a výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov, čo vedie k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona. Poukázala tiež na to, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v marci 2016, o čom doložila aj jeho prehlásenie. Vyslovila tiež názor o desaťročnej objektívnej premlčacej lehote, pričom poukázala na rozsudok Krajského súdu Prešov sp.zn. 21Co/72/2014.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Podľa neho nemohlo dôjsť k jeho bezdôvodnému obohateniu, keď prijal platby od žalobkyne na základe platnej zmluvy. Vyslovil tiež názor, že bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru by musel vyhlásiť súd a že nepostačuje ak to len tvrdí žalobkyňa a napokon vzniesol aj námietku premlčania. Nesúhlasil s objektívnou desaťročnou premlčacou lehotou, pričom poukázal na to, že v oblasti spotrebiteľského práva nie sú jednotné výklady jednotlivých ustanovení právnych predpisov ani na strane súdov, ktoré rôzne posudzujú spôsob uvedenia obligatórnych náležitostí zmluvy. Žalobkyňa by musela preukázať, že skutočne žalovaný vedel alebo bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje a jeho úmysel v tomto smere nemožno vyvodit' len z tej skutočnosti, že v zmluve neboli uvedené náležitosti, ktoré podľa zákona mali byť, ako to uzavrel aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku 17Co/847/2014 a 17Co/376/2015. Tento súd vyslovil aj názor, že trojročná objektívna premlčacia lehota plynie od úhrady jednotlivých splátok.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, vyjadreniami právnych zástupcov strán, písomným vyjadrením žalovaného, úverovou zmluvou zo dňa XX.X.XXXX, úverovými zmluvnými podmienkami

žalovaného, splátkovým kalendárom, prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 23.3.2016 a zistil tento skutkový stav:

4. Strany uzavreli dňa XX.X.XXXX formulárovú úverovú zmluvu pod č. XXXXXXXXXXXX, ktorou žalovaný poskytol žalobkyni úver 2.800 Eur. Žalobkyňa sa ho zaviazala splatiť 84 mesačnými splátkami po 59,85 Eur. Dohodnutá bola ročná úroková sadzba 16,07 % a celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené na 1898,12 eur. V zmluve je tiež uvedené RPMN 19,1%, priemerná hodnota RPMN 17,05% a ako lehota splatnosti je uvedených 84 mesiacov po poskytnutí úveru. Pod bodom 55 na prvej strane zmluvy je konkretizovaná splatnosť prvej splátky počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru a to do posledného dňa kalendárneho mesiaca, podobne nastáva splatnosť aj ostatných splátok, teda posledný deň príslušného kalendárneho mesiaca.

5. Podľa splátkového kalendára prvá splátka bola splatná 28.2.2009 a posledná 28.1.2016, žalovaná celkovo zaplatila 4.999,67 eur a z toho za obdobie od 22.7.2013 do poslednej úhrady, ktorá bola zrealizovaná 20.1.2014 zaplatila sumu 728,76 Eur.

6. Žalobkyňa uviedla, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa dozvedela v roku 2016 od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS a doložila o tom aj prehlásenie tohto združenia zo dňa 23.3.2016, v ktorom sa uvádza, že po predložení podkladov týkajúcich sa úveru sa uskutočnilo stretnutie so žalobkyňou v marci 2016, kde bola žalobkyňa informovaná o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv a príslušnej judikatúre.

7. Žalobkyňa uplatnila nárok podľa § 451 a násl. Občianskeho zákonníka.

8. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

9. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

10. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

11. Súd vo veci už raz rozhodol a to rozsudkom č.k. 11Csp/25/2016-40 zo dňa 22.2.2017 tak, že vyhovel žalobe len o zaplatenie sumy 728,76 Eur s úrokmi z omeškania 5,05% ročne od 10.8.2016 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Dospel totiž k záveru, že u žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 2.199,64 Eur, avšak z dôvodu premlčania pre uplynutie trojročnej premlčacej doby 22.7.2013 súd priznal žalobkyni len tie úhrady realizované nad istinu úveru, ktoré vykonala za obdobie od 22.7.2013 do 20.1.2014 a ktoré predstavovali 728,76 Eur. Zamietnutá bola žaloba aj v časti úroku z omeškania nad 5,05% ročne.

12. Voči rozsudku v zamietajúcej časti sa odvolala len žalobkyňa a súd druhej inštancie tento rozsudok uznesením č.k. 7Co/84/2017-126 zo dňa 28.11.2017 vo výroku o zamietnutí žaloby zrušil a vrátil súdu prvej inštancie z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku. S tým však súd prvej inštancie nemôže súhlasiť, odvolací súd napokon ani nevysvetlil v čom konkrétne by mal byť rozsudok nezrozumiteľný. Zjavne súd druhej inštancie hľadal formálny dôvod pre zrušenie rozsudku v zmysle § 389 CSP, hoci mu nič nebránilo vo veci rozhodnúť, ak mal iný právny názor, nakoľko z obsahu odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súdu prvej inštancie vytkol nesprávne posúdenie dĺžky objektívnej premlčacej doby, ktorá podľa jeho názoru je desaťročná, keďže odvolací súd zastáva názor o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného. Vyslovil tiež názor (na rozdiel od súdu prvej inštancie) o nutnosti rozlíšenia splátky úveru na istinu, úrok a poplatky a o tom, že pre súd nie sú záväzné závery rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15.

13. Prejudiciálne súd musel posúdiť, či úver poskytnutý žalobkyni zo strany žalovaného sa má považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.8.2008 do 30.11.2009).

14. Zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať aj
g/ konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru
i/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

15. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať,
b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

16. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a/, b/, d/, až j/, k/ a l/ poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

17. Súd zotrúva na tom, že zmluva uzavretá medzi stranami neobsahuje konečnú splatnosť úveru. Tá nemôže byť stanovená len počtom mesiacov, pretože počet splátok sa vyžaduje pri inej povinnej náležitosti zmluvy uvedenej v už spomínanom § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z.z. Je teda zrejmé, že zákonodarca nestotožňuje konečnú splatnosť úveru s počtom splátok. Je potrebné si uvedomiť, že účelom zavedenia tejto náležitosti zmluvy bolo docieľiť, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti. Nepostačuje len údaj o počte splátok, keďže nemožno od spotrebiteľa požadovať, aby matematicky si vypočítal termín konečnej splatnosti z iných údajov v zmluve. Konečná splatnosť úveru by mala byť uvedená minimálne konkrétnym mesiacom a rokom, pokiaľ termín splatnosti splátok zo zmluvy je jasný a transparentný.

18. Nemožno súhlasiť s názorom žalovaného, že súd by musel najprv rozhodnúť o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, takéto tvrdenie nemá logické opodstatnenie. Vyriešením tejto otázky sa súd zaoberá v rámci tohto sporu prejudiciálne, pričom ako už bolo uvedené, dospel súd k záveru, že chýba obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. a preto je potrebné daný úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový, ako to vyplýva z § 4 ods. 3 citovaného zákona.

19. Naďalej súd je presvedčený o správnosti názoru vysloveného v predchádzajúcom rozsudku o tom, že nie je nutné rozlíšiť splátku úveru na istinu, úrok a poplatky a k dôvodom z predchádzajúceho rozsudku vzhľadom na argumentáciu odvolacieho súdu dodáva, že na rozdiel od neho zastáva názor o nutnosti aplikácie rozhodnutí Súdneho dvora EÚ pri tzv. eurokomformnom výklade, pretože vnútroštátne právo sa musí vykladať v súlade s právom únie, čo vyplýva zo systému Zmluvy o fungovaní EÚ. Vnútroštátny súd má povinnosť zabezpečiť plnú účinnosť práva Únie pri rozhodovaní sporu. Pri zabezpečení práva Únie vnútroštátny súd nemôže uplatniť žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré by bolo v rozpore s právom Únie (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-555/07, body 48,51).

20. Pre súd je neakceptovateľné, ak rozsudky európskeho súdu by sa mali aplikovať len vtedy, ak sú na prospech spotrebiteľa a už nie opačne. Vnútroštátne orgány, teda aj súdy, sú povinné prihliadať k výkladu práva Spoločenstva, ku ktorému dospel Súdny dvor (body 20, 27 rozsudku C-453/00 z 13.1.2004). Súd poukazuje aj na ďalší rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-397/01 až C-403/01 (B. Pfeiffer a spol.), z ktorého poukazuje na body 110, 111, 113 a 114: „Z konštantnej judikatúry založenej rozhodnutím Súdneho dvora z 10.4.1984 vo veci 14/83 vyplýva, že povinnosť členských štátov dosiahnuť cieľ ustanovený smernicou, pričom v zmysle článku 10 ZES štáty musia prijať všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie výkonu tejto povinnosti, sa týka všetkých orgánov členských štátov vrátane súdnych orgánov v rámci ich právomoci. Je úlohou národných súdov zabezpečovať pre jednotlivcov právnu ochranu vyplývajúcu im z ustanovení komunitárneho práva a zaručovať plnú účinnosť týchto ustanovení. Národný súd aplikujúci vnútroštátne právo a najmä tie ustanovenia, ktoré boli prijaté špeciálne na účely splnenia požiadaviek smernice, je povinný v súlade s článkom 249 ods. 3 ZES v čo možno najväčšej možnej miere vykladať vnútroštátne právo v zmysle textu a účelu smernice, aby dosiahol výsledok ustanovený smernicou. Požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s komunitárnym právom je inherentná systému, ktorý vytvára Zmluva o založení ES, pretože umožňuje národnému súdu pri riešení sporov zabezpečiť v rámci svojich právomocí plnú účinnosť komunitárneho práva (rozhodnutie z 15.5.2003 vo veci C-160/01)“.

21. Predmetom sporu v súčasnosti je už len suma 1.470,89 Eur vzhľadom na právoplatný rozsudok ohľadom priznaného nároku 728,76 Eur. Tak ako už bolo ustálené v predchádzajúcom rozsudku

vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobkyňa by mala vrátiť žalovanému len sumu úveru 2800 Eur, zaplatila až 4.999,04 Eur a teda na strane žalovaného došlo tak k bezdôvodnému obohateniu v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu vo výške 2199,64 Eur.

22. Vzhľadom na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania pre uplynutie objektívnej premlčacej lehoty, súd sa následne musel touto námietkou zaoberať.

23. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

24. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Aj keď súd prvej inštancie zastáva názor o nutnosti aplikácie trojročnej objektívnej premlčacej lehoty vzhľadom na nepreukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť tak, ako to súd odôvodnil v predchádzajúcom rozsudku, súd druhej inštancie s týmto názorom nesúhlasil a vyslovil záver o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného a teda nutnosti aplikácie desaťročnej premlčacej doby. S poukazom na ustanovenie § 391 ods. 2 CSP je súd prvej inštancie týmto právnym názorom odvolacieho súdu viazaný.

26. Ako vyplýva z prehľadu o splátkach, žalobkyňa prvýkrát preplatila úver, teda sumu 2.800 Eur dňa 28.3.2013. Odvtedy jej začala plynúť desaťročná premlčacia doba, čo znamená, že nárok bol uplatnený včas a námietka premlčania je nedôvodná.

27. Pre úplnosť súd poznamenáva, že námietka premlčania je hmotnoprávnou námietkou upravenou v § 152 CSP, v zmysle ktorého predstavuje právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany. Námietku premlčania je teda potrebné považovať za právny úkon, ktorý aby bol platný, musí spĺňať všetky potrebné náležitosti právneho úkonu aj v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka vrátane § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a teda musí byť aj určitá. Ako už súd konštatoval, zo strany žalovaného bola námietka premlčania vznesená len ohľadom uplynutia objektívnej premlčacej doby, ako to vyplýva či už z písomného vyjadrenia žalovaného k žalobe alebo z jeho prednesu na pojednávaní a len v poslednom podaní, ktorého súčasťou bolo ospravedlnenie právneho zástupcu žalovaného z neúčasti na pojednávaní, v poslednej vete bolo uvedené, že uplynula aj subjektívna dvojročná doba, avšak toto tvrdenie žiadnym spôsobom nevysvetlil. Súd preto nemôže považovať námietku premlčania vznesenú žalovaným ohľadom uplynutia subjektívnej premlčacej lehoty za platný právny úkon pre jej neurčitosť.

28. Z prisúdenej istiny boli priznané aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

29. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

33. Žalovaný sa dostal do omeškania od 10.8.2016 (nasledujúci deň po doručení žaloby). V tom čase výška úrokov z omeškania bola 5,05% p.a. Súd preto priznal úroky z omeškania v uvedenej výške a keďže žalobkyňa sa domáhala úrokov z omeškania až vo výške 8% ročne, aj v tejto časti (nad 5,05%) súd žalobu zamietol. Uplatnený nárok totiž nie je nárokom zo záväzkového zmluvného vzťahu, ktorý by sa posudzoval podľa vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 vzhľadom na dátum uzavretia zmluvy a s poukazom na § 10c spomínaného nariadenia, ale ide o zodpovednostný právny vzťah, ktorý mohol byť priznaný až na základe výzvy žalobkyne žalovanému o vydanie bezdôvodného obohatenia a tá bola realizovaná až doručením tejto žaloby. Preto pri výške úrokovej sadzby je potrebné vychádzať z aktuálnej právnej úpravy.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Vychádzal teda zo zásady úspechu v spore, pričom pokiaľ ide o istinu, žalobkyňa bola v celom rozsahu v spore úspešná a preto súd jej priznal nárok na plnú náhradu trov konania. Nezistil totiž žiadny dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP o nepriznaní náhrady trov konania, ktorý možno aplikovať len vo výnimočných prípadoch.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.